

**Kronika ważniejszych wydarzeń
w latach 1983—1986**

— 1983 rok —

- styczeń — 21 stycznia 1983 roku grupa inicjatywna podjęła uchwałę o utworzeniu związku zawodowego pod nazwą: Związek Zawodowy Pracowników Biblioteki Śląskiej
- wydano kolejny tom „Bibliografii Śląska” za 1977 r.
- pracownikom Biblioteki podano do wiadomości i ścisłego przestrzegania ustawę z dnia 14 grudnia 1982 r. o ochronie tajemnicy państwowej i służbowej
- rozpoczęto szkolenie podstawowe nowych pracowników Biblioteki Śląskiej, w którym uczestniczyło 21 osób
- luty — wizyta przewodniczącej Sejmowej Komisji Kultury, posłanki Krystyny Marszałek-Młyńczak
- zarządzeniem wewnętrznym Dyrektora Biblioteki Śląskiej wprowadzono Zakładowy Regulamin Rozdziału Nagród
- marzec — Dyrekcji Wydziału Kultury i Sztuki Urzędu Wojewódzkiego w Katowicach przesłano obszerne materiały dotyczące Biblioteki Śląskiej służące do opracowania Programu rozwoju kultury do 1990 roku
- w gmachu Biblioteki Śląskiej odbyło się walne zebranie członków Katowickiego Koła Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich
- otwarto wystawę pt. „Józef Lompa. 1797—1863”. Komisarz wystawy mgr Irena Nitsche
- przyjęto grupę bibliotekarzy Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej w Katowicach, którzy zwiedzili Bibliotekę Śląską
- kwiecień — prezentowano wystawę pod nazwą: „Wydawnictwa harcurskie w zbiorach Biblioteki Śląskiej”. Komisarz wystawy: mgr Maria Żurawska
- czterech pracowników Biblioteki Śląskiej zapoznało się z organizacją i zakresem pracy Działu Gromadzenia Zbiorów Biblioteki Narodowej w Warszawie
- maj — przygotowano wystawę: „Twórczość literacka i plastyczna Cypriana Kamila Norwida”. Komisarz wystawy: mgr Maria Domańska

- zarządzeniem wewnętrznym Dyrektora Biblioteki Śląskiej wprowadzono Regulamin Ochrony Przeciwpowodźkowej
- czerwiec — postanowieniem Sądu Wojewódzkiego w Katowicach wpisano w dniu 8 czerwca 1983 r. do rejestru związków zawodowych Związek Zawodowy Pracowników Biblioteki Śląskiej
- w formie wystawy prezentowano „Dorobek naukowy pracowników Biblioteki Śląskiej”. Wystawę przygotowała mgr Maria Czesława Janota
- lipiec — na wniosek Dyrektora Biblioteki Śląskiej w oparciu o zarządzenie Nr 41 Ministra Kultury i Sztuki z dnia 14 listopada 1930 roku Dyrektor Wydziału Kultury i Sztuki Urzędu Wojewódzkiego w Katowicach powołał Komisję Zakupu Materiałów Bibliotecznych. Przewodnicząca Komisji: mgr Danuta Musiołowa
- Dyrektor Biblioteki Śląskiej, dr Mirosław Strzoda, powołany został w skład Zespołu Partyjnego Bibliotekarzy przy Wydziale Kultury Komitetu Centralnego PZPR oraz objął przewodnictwo w Zespole Partyjnym Bibliotekarzy działającym przy Wydziale Kultury Urzędu Wojewódzkiego w Katowicach
- otwarto wystawę pt.: „Jan III Sobieski i odsiecz wiedeńska”. Komisarz wystawy: mgr Maria Domańska
- sierpień — wprowadzono Regulamin Komisji Zakupu Materiałów Bibliotecznych
- wrzesień — w Oddziale Biblioteki Śląskiej przy ul. Sienkiewicza 28, uruchomiono Czytelnię Dokumentów Życia Społecznego liczącą 12 miejsc
- powołano Komisję do Spraw Zagubień Czytelniczych. Przewodnicząca Komisji: mgr Joanna Majchrzak
- ze zbiorów prywatnych i bibliotecznych przygotowano wystawę: „Polskie wydawnictwo, dokument i fotografia wojskowa od 1914—1974 roku”. Komisarz wystawy: mgr Bogusław Wojciech Moś
- październik — ukazał się 21 tom „Książnicy Śląskiej” za lata 1979—1982
- Dyrektor Biblioteki Śląskiej jako sekretarz Komisji Nagrody im. Karola Miarki uczestniczył we wręczeniu nagród pierwszym laureatom tej nagrody
- listopad — przy współudziale Ośrodka Kultury i Informacji NRD w Krakowie zorganizowano wystawę: „Karol Marks — życie i dzieło”. Komisarz wystawy: mgr Joanna Majchrzak

- grudzień — z powodu szkód górniczych i braku pomieszczeń zastępczych wyłączono z udostępniania książki przechowywane w magazynach przy ul. 27 Stycznia (ok. 30.000 wol.)
- na kolejnym posiedzeniu Kolegium Biblioteki Śląskiej podjęto decyzję o ograniczeniu wpływów poprzez zmniejszenie ilości nabywanych egzemplarzy oraz selekcję materiałów pochodzących z wymiany i darów
- wprowadzono w życie Regulamin Komisji do Spraw Zagubień
- powołano Społecznego Inspektora Pracy
- 1984 rok —
- styczeń — prezentowano wystawę: „Poezja Młodej Polski w zbiorach Biblioteki Śląskiej”. Komisarz wystawy: mgr Marek Zacharyasz
- marzec — przedstawicielka Biblioteki Śląskiej, mgr Magdalena Skóra, uczestniczyła w posiedzeniu Rady Programowej Centrum Kultury w Katowicach, organu opiniodawczo-doradczego Dyrektora Centrum Kultury
- kwiecień — wprowadzono nowy, poprawiony Regulamin korzystania ze zbiorów Biblioteki Śląskiej. Do regulaminu, w postaci aneksu, włączono przepisy szczegółowe dot. korzystania z poszczególnych czytelni i agend Biblioteki
- otwarto wystawę: „Powstanie i rozwój polskich czasopism naukowych do końca XIX wieku”. Komisarz wystawy: mgr Jagoda Kryniowicz
- dwóch pracowników uczestniczyło w seminarium szkoleniowym dla bibliografów opracowujących bibliografie regionalne. Seminarium organizował Zespół d/s Bibliografii Terytorialnych Zarządu Głównego SBP i Departament Bibliotek Ministerstwa Kultury i Sztuki
- maj — na wyjazdowym Kolegium Ministerstwa Kultury i Sztuki, które odbyło się w dniu 10 maja 1984 roku w Katowicach, prof. dr hab. Witold Nawrocki przedstawił wniosek o ujęcie w planie centralnym tytułu inwestycyjnego budowy gmachu dla Biblioteki Śląskiej
- w dniach od 14—18 maja przeprowadzono w Bibliotece Śląskiej szkolenie w zakresie nowej normy opisu bibliograficznego. Wykłady prowadziła mgr Barbara Borucka, pracownik Instytutu Bibliograficznego Biblioteki Narodowej w Warszawie

- czerwiec

- przygotowano wystawę: „Jan Kochanowski (1530—1584). Komisarz wystawy: mgr Urszula Gumuła
 - z okazji 40-lecia PRL wspólnie z Domem Książki, ZW TKKS i Pałacem Młodzieży uczestniczono w opracowaniu ekspozycji pod nazwą: „Myśl—Słowo—Czyn”
- wrzesień

- otwarto wystawę: „Czterdziestolecie powrotu Ziemi Zachodnich do Macierzy”. Komisarz wystawy: mgr Joanna Zawisza
 - zarządzeniem wewnętrznym Dyrektora wprowadzono nowy cennik na usługi poligraficzne i mikrofilmowe. (Pracownicy korzystają z 33% zniżki)
- październik

- w Bibliotece Śląskiej odbyło się zebranie członków Komisji Nagrody im. Karola Miarki
 - ze zbiorów ikonograficznych przygotowano wystawę: „Katowice w rysunku i grafice XIX i XX wieku”. Komisarz wystawy: mgr Danuta Musiołowa
 - przeprowadzono szkolenie przeciwpożarowe wszystkich pracowników
- listopad

- ekspozycja plakatu: „O pokój na świecie”. Komisarz wystawy: mgr Joanna Majchrzak. Wystawę zorganizowano przy współpracy Ośrodka Kultury i Informacji NRD w Krakowie
- grudzień

- pracownicy Biblioteki Śląskiej w ramach czynu społecznego pracowali przy zagospodarowaniu pomieszczeń bibliotecznych w Centrum Kultury. Czyn wykonano w odpowiedzi na apel Wojewódzkiej Komisji Czynów Społecznych
 - wprowadzono zarządzenie wewnętrzne Dyrektora Biblioteki w sprawie podstawowego zabezpieczenia księgozbioru bibliotecznego i mienia pracowników
 - powołano Komisję d/s Opracowania Nowych Zasad Gromadzenia Zbiorów
 - Dyrekcja Biblioteki Śląskiej uczestniczyła w naradzie Wydziału Kultury i Sztuki Urzędu Wojewódzkiego w Katowicach poświęconej ocenie działalności kulturalnej województwa po kontroli GIT
 - redakcja „Trybuny Robotniczej” i Rozgłośnia Polskiego Radia w Katowicach zaprosiła Bibliotekę Śląską do udziału w organizacji konkursu czytelniczego pt. „Moja ulubiona książka”
 - Bibliotece Śląskiej przyznano nowe pomieszczenia magazynowe przy ul. Warszawskiej 46 (ok. 400 m²)

- styczeń — zagospodarowano w pełni pomieszczenia biblioteczne w Oddziale Biblioteki
- luty — Za powojenną działalność naukową na Śląsku i w Zagłębiu Dąbrowskim, Bibliotece Śląskiej nadano Krzyż Komandorski Orderu Odrodzenia Polski. Odznaczono też następujących pracowników: mgr Danutę Musiołową — Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, mgr Urszulę Gumułę, Henryka Jucho, mgr Joannę Majchrzak, mgr Barbarę Strzępkę, mgr Barbarę Zgryzek — Srebrnym Krzyżem Zasługi, Celinę Barczyk — Brązowym Krzyżem Zasługi. Ponadto 15 pracowników uhonorowano Medalem 40-lecia PRL. W uroczystości uczestniczyło kierownictwo Komitetu Wojewódzkiego PZPR i Urzędu Wojewódzkiego w Katowicach oraz zaproszeni goście.
- w Oddziale Biblioteki Śląskiej przy ul. Sienkiewicza prezentowano wystawę pt. „Encyklopedie i słowniki zagadnieniowe w zbiorach Biblioteki Śląskiej”. Komisarz wystawy: dr Anna Radziszewska
- marzec — otwarto wystawę: „Dorobek środowiska literackiego na Śląsku w okresie 40-lecia PRL”. Komisarz wystawy: mgr Irena Nitsche
- kwiecień — Wicedyrektor Biblioteki Śląskiej, mgr Barbara Zajączkowska uczestniczyła w Konferencji Dyrektorów Wojewódzkich Bibliotek Publicznych
- z okazji Międzynarodowego Roku Witkacego zorganizowano wystawę: „Stanisław Ignacy Witkiewicz — twórca i malarz młodopolskiej epoki”. Komisarz wystawy: mgr Maria Domańska
- maj — prezentowano wystawę: „Dorobek oficyn wydawniczych specjalizujących się w edycji literatury społeczno-politycznej”. Komisarz wystawy: mgr Maria Skop
- w Oddziale Biblioteki Śląskiej w Bytomiu otwarto wystawę poświęconą 90 rocznicy urodzin Jarosława Iwaszkiewicza. Komisarz wystawy: mgr Maria Skop
- stanowisko kierownika Działu Gromadzenia Zbiorów powierzono mgr Barbarze Zgryzek
- powołano Komisję d/s socjalnych działającą przy Dyrekcji Biblioteki Śląskiej
- czerwiec — jako imprezę towarzyszącą międzynarodowej konferencji naukowej na temat: „Przemiany kultury środowisk robotniczych 1985 roku” przygotowano

wystawę: „Klasa robotnicza Śląska i Zagłębia Dąbrowskiego w 40-leciu PRL”. Organizatorzy konferencji: Śląski Instytut Naukowy i Biblioteka Śląska. Komisarz wystawy: mgr Barbara Zgryzek

- sierpień — zwrócono się do Ministra Kultury i Sztuki, prof. K. Żygulskiego w sprawie przywrócenia Bibliotece Śląskiej, prawa gromadzenia publikacji zagranicznych objętych zakazem rozpowszechniania
- wrzesień — wystapiono do Dyrekcji Wydziału Kultury i Sztuki, w Katowicach o przydzielenie stypendiów fundowanych dla 6 osób, studentów bibliotekoznawstwa
- otwarto wystawę: „Stefan Żeromski w zbiorach Biblioteki Śląskiej”. Komisarz wystawy: mgr Marek Zacharyasz
- październik — w Oddziale Biblioteki przy ul. Sienkiewicza prezentowano wystawę: „Biblioteki w 40-leciu PRL”. Komisarz wystawy: mgr Joanna Zawisza
- listopad — inauguracja działalności Galerii Biblioteki Śląskiej mieszczącej się w Oddziale Biblioteki przy ul. Sienkiewicza. Na otwarcie Galerii przygotowano przy współpracy Domu Radzieckiej Nauki i Kultury wystawę prac młodych artystów plastyków RSFR. W uroczystości otwarcia uczestniczył konsul generalny ZSRR z Krakowa
- ze zbiorów bibliotecznych prezentowano: „Wydawnictwa katowickie w latach 1945—1950”. Komisarz wystawy: Irena Nitsche
- otwarto wystawę poświęconą „80 rocznicy rewolucji 1905 roku”. Komisarz wystawy: mgr Maria Domańska
- grudzień — opracowano Zasady gromadzenia zbiorów w Bibliotece Śląskiej

— 1986 — rok

- Luty — z okazji Dni Kultury i Oświaty pracownikom Biblioteki Śląskiej przyznano następujące odznaczenia: Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski — otrzymał emerytowany pracownik — dr Franciszek Szymiczek, Srebrny Krzyż Zasługi — mgr Jagoda Krynowicz, odznakę Zasłużony Działacz Kultury — dr Mirosław Strzoda, mgr Barbara Zajączkowska, mgr Irena Nitsche, dr Paweł Rybicki, mgr Grzegorz Groebl
- ukazał się jubileuszowy tom „Książnicy Śląskiej”

(1983—1984) poświęcony 60-leciu Biblioteki Śląskiej
— otwarto wystawę: „Książka polska na Śląsku w latach 1801—1918”. Komisarz wystawy: mgr Irena Nitsche

marzec

- Minister Kultury i Sztuki uzgodnił z Ministrem Pracy, Płac i Spraw Socjalnych wprowadzenie dodatku w wysokości do 20% wynagrodzenia zasadniczego dla pracowników zatrudnionych w Bibliotece Śląskiej
- na wniosek Departamentu Bibliotek Ministerstwa Kultury i Sztuki wprowadzono w Bibliotece Śląskiej Ramowe zasady przechowywania i udostępniania publikacji zagranicznych objętych zakazem rozpowszechniania
- ze zbiorów ikonograficznych oryginalnych i reprodukcji powielonych technikami drukarskimi prezentowano wystawę: „Jej portret”. Komisarz wystawy: mgr Danuta Musiołowa

kwiecień

- przygotowano wystawę: „Plany i przewodniki miast śląskich (1945—1985)”. Komisarz wystawy: mgr Urszula Gumuła

maj

- członkowie Związku Zawodowego Pracowników Biblioteki Śląskiej na walnym zebraniu podjęli uchwałę o przystąpieniu do Federacji Związków Zawodowych Pracowników Kultury i Sztuki w Warszawie
- otwarto wystawę: „Czasopisma młodzieżowe w zbiorach Biblioteki Śląskiej”. Komisarz wystawy: mgr Jagoda Kryniewicz

czerwiec

- zapoczątkowano współpracę z biblioteką w Halle (Stadt-und Bezirksbibliothek)
- nawiązano kontakty z Biblioteką Uniwersytetu Warszawskiego w sprawie konserwacji książek
- przedstawicielka Biblioteki Śląskiej, Irena Nowak, uczestniczyła w posiedzeniu Komisji Bibliotek Federacji Związków Zawodowych Pracowników Kultury i Sztuki w Warszawie

wrzesień

- w ramach imprez kulturalnych towarzyszących „Kontraktom Roździeńskim” w Bibliotece Śląskiej prezentowano dorobek znanego bibliofila, inż. Zygmunta Szkocnego. W ekspozycji zatytułowanej: „Najmniejsza książka świata” pokazano miniatury książkowe wykonane przez artystę
- w Oddziale Biblioteki Śląskiej przy ul. Sienkiewicza otwarto wystawę: „Grafika dawna polska i obca w

zbiorach Biblioteki Śląskiej". Komisarz wystawy:
mgr Danuta Musiołowa

- z okazji Międzynarodowego Roku Pokoju przygotowano wystawę: „Literatura w służbie pokoju”. Komisarz wystawy: mgr Maria Żurawska

listopad

- w Galerii Oddziału Biblioteki przy ul. Sienkiewicza prezentowano „Plakat polityczny w zbiorach Biblioteki Śląskiej”. Wystawę przygotowano z okazji jubileuszowych, XX Dni Książki Społeczno-Politycznej. Komisarz wystawy: mgr Czesław Witowski.

Opracowała:
Maria Domańska